

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PODUZEĆA ŠUMSKO-GOSPODARSKO DRUŠTVO „ŠUME HERCEGOVAČKO- NERETVANSKE“ D.O.O. MOSTAR

2021.

Broj: 09-11-4-2594-6/21

Sarajevo, lipanj 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	13
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
7.1	BILANCA USPJEHA	15
7.1.1	Prihodi	15
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	15
7.1.2	Rashodi.....	16
7.1.2.1	Poslovni rashodi	16
7.1.3	Finacijski rezultat.....	19
7.2	BILANCA STANJA	20
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	20
7.2.2	Tekuća sredstva.....	22
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	22
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	22
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	23
7.2.3	Kapital.....	23
7.2.4	Obveze.....	24
7.2.4.1	Dugoročna rezerviranja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja	24
7.2.4.2	Kratkoročne obveze	24
7.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	25
7.2.5	Popis sredstava i obveza	25
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	25
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	26
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	26
8.	JAVNE NABAVE	26
9.	SUDSKI SPOROVI.....	28
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	29
V	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	30
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	31
	Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine.....	33
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Direktna metoda).....	34
	Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2021. godine.....	35

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvešće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća Šumsko-gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: Društvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilancu uspjeha, Izvešće o novčanim tijekovima, Izvešće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tijekove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvešću:

- 1. Materijalna sredstva u pripremi i odloženi prihod precijenjeni su za 79.415 KM s obzirom na to da sredstvo za koje su okončane aktivnosti nije stavljeno u upotrebu sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Zbog navedenog su finansijski rezultat i troškovi amortizacije podcijenjeni (točka 7.2.1 Izvešća);**
- 2. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvješća Uprava Društva nije izvršila procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju sukladno točki 25. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvješća. Akumulirani gubitak na 31. 12. 2021. godine iznosi 211.060 KM i iznad je visine osnovnog kapitala. Društvo posluje u uvjetima bez donesenog Zakona o šumama, usvojenih šumskogospodarskih osnova i bez adekvatnog pravnog uporišta kojim bi se prenijele ovlasti za obavljanje poslova gospodarenja državnim šumama. Koeficijent tekuće likvidnosti je 0,65, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele novčane obveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u finansijskim izvješćima sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točke 7.1.3 i 7.5 Izvešća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju financijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća Šumsko-gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Društvo je tijekom 2021. godine poslovalo na osnovu planova gospodarenja za ŠGP „Srednje Neretvansko“ i „Šume na kršu“, na koje je suglasnost dao Nadzorni odbor, što nije sukladno Odluci o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova, po kojoj planove gospodarenja, koji su dio šumskogospodarskih osnova, donosi županijsko ministarstvo na čijem području se nalaze državne šume, uz suglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Posljednje važeće šumskogospodarske osnove istekle su 2000. godine, a nove nisu donesene, što je obveza propisana Odlukom o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova, Odlukom o osnivanju Društva i Statutom (točka 5. Izvješća);**
2. **Nabavu odvetničkih usluga u iznosu od 13.888 KM Društvo nije provodilo sukladno Zakonu o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima. Također, provedeno je više postupaka srodnih nabava u iznosu od 15.691 KM putem direktnih sporazuma, za koje je potrebno provesti drugi odgovarajući postupak predviđen Zakonom (točka 8. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- **Nakon stavljanja izvan snage Zakona o šumama FBiH i Uredbe o šumama FBiH presudom Ustavnog suda 2009. godine, odnosno 2011. godine respektivno, na razini Hercegovačko-neretvanske županije nije donesen Zakon o šumama, niti propis ili drugi pravni akt, što je imalo za posljedicu da na Društvo nisu prenesene ovlasti za obavljanje poslova gospodarenja državnim šumama. Da bi se zakonski riješilo gospodarenje šumama na području ove Županije neophodno je da se uključi Skupština, Vlada i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije (točka 5. Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih Izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, financijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 7. 6. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.	Donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola Društva.	4.
2.	Potrebno je da Društvo učini javno dostupnim informacije o svome poslovanju radi dostupnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.	4.
3.	Usuglasiti Statut Društva sa Zakonom o javnim poduzećima u FBiH u dijelu koji se odnosi na organe upravljanja.	4.
4.	Sječu drvnih sortimenata vršiti isključivo na osnovu usvojenih šumskogospodarskih osnova i planova gospodarenja nadležnih institucija, a ne na osnovu planova koje donosi Nadzorni odbor.	5.
5.	Donijeti šumskogospodarske osnove sukladno Odluci o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova i inicirati donošenje relevantnog pravnog dokumenta kojim bi se reguliralo pravo gospodarenja šumama.	5.
6.	Izraditi trogodišnji plan poslovanja, sukladno Statutu Društva i Zakonu o javnim poduzećima, te ga dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH.	6.
7.	Oglašavanje prodaje putem licitacije vršiti shodno Pravilniku o prodaji šumskih drvnih sortimenata i Odluci Vlade FBiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH, s ciljem transparentnog načina prodaje.	7.1.1
8.	Akte kojima su uređena pitanja iz radnih odnosa i ugovore o radu uskladiti s odredbama Zakona o radu i Odlukom o utvrđivanju novog radnog vremena, te ih primjenjivati kod obračuna i isplate plaća zaposlenicima Društva.	7.1.2
9.	Potrebno je analizirati izvršena ulaganja koja su iskazana na materijalnim sredstvima u pripremi i na osnovu toga izvršiti odgovarajuća knjiženja, sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	7.2.1
10.	Na datum bilance izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, s ciljem fer i istinite prezentacije finansijskih izvješća.	7.2.1
11.	Potrebno je poduzeti aktivnosti, sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju, u svrhu ostvarenja adekvatnosti kapitala.	7.2.3
12.	Formirati fond rezervi sukladno Statutu Društva.	7.2.3
13.	Izvršiti potpuni popis sredstava i obveza i usuglasiti knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5

14.	Izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i na osnovu izvršene procjene sačiniti bilješke uz finansijska izvješća sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvješća i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.	7.5
15.	Osigurati pravovremeno pokretanje postupaka planiranih javnih nabava kako bi se vezali za razdoblje za koje je predviđena nabava, uz primjenu odgovarajućeg postupka za nabavu istovrsne robe i pravnih usluga, sukladno Zakonu o javnim nabavama i ostalim važećim propisima. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realiziranih javnih nabava blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabava.	8.

III KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
 - Zakon o gospodarskim društvima;
 - Zakon o javnim poduzećima u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o unutarnjem platnom prometu;
 - Odluka o osnivanju Šumsko-gospodarskog društva Hercegovačko-neretvanske županije;
 - Odluka o izradi, sadržaju i primjeni šumskoprivrednih osnova;¹
 - Statut Društva;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 15/14, 41/21

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javno poduzeće Šumsko-gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom Skupštine Hercegovačko-neretvanske županije/kantona na sjednici održanoj 21. lipnja 2005. godine,² sukladno nadležnostima Skupštine županije i sukladno Zakonu o šumama FBiH i Zakonu o javnim poduzećima u Federaciji BiH. Na temelju Odluke o osnivanju Društva izvršena je registracija Društva 11. 1. 2007. godine kod nadležnog suda u Mostaru kao i upis v. d. direktora.

Društvo je osnovano radi ostvarivanja posebnog gospodarskog interesa u gospodarenju šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu, objedinjavanju i koordiniranju poslova od zajedničkog interesa u oblasti šumarstva na području Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu HNŽ). Osnovna djelatnost Društva je uzgoj, zaštita i eksploatacija šuma. Društvo ne raspolaže podatkom o površini ukupnog područja šuma i šumskog zemljišta na području HNŽ, osim područja „Srednje Neretvansko“ površine 69.961 ha i područja „Šuma na kršu“ od 57.124 ha. Navedeni hektari odnose se na visoke šume, goleti i izdanačke šume.

Osnivač i 100% vlasnik je Hercegovačko-neretvanska županija.

Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost upisanu u sudski registar radi stjecanja dobiti.

Statutom je predviđeno šest poslovnih jedinica/šumarija: Šumarija Mostar, Šumarija Prozor-Rama, Šumarija Čapljina, Šumarija Jablanica, Šumarija Konjic i Šumarija Čitluk. Društvo u svom sastavu ima registriranu samo poslovnu jedinicu Šumariju Mostar. Ostale nisu registrirane kod nadležnih sudova, niti su imenovani rukovoditelji šumarija.

Unutrašnja organizacija Društva utvrđena je Odlukom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koja je dio Pravilnika o radu iz 2019. godine, s opisom poslova u okviru organizacijske strukture. Poslovi iz nadležnosti Društva obavljaju se u okviru Uprave, Sektora za pravne i kadrovske poslove, Sektora za ekonomsko-financijske i komercijalne poslove, Sektora za razvoj, plan i analizu, uređivanje, drveni fond i edukaciju, Sektora za uzgajanje šuma, sjemeničko-rasadnu proizvodnju, integralnu zaštitu šuma i ekologiju i Sektora za iskorištavanje šuma, sekundarne šumske proizvode, usluge u šumarstvu, lov i lovni turizam.

U Društvu su sistematizirana radna mjesta za 98 zaposlenika. Planom poslovanja za 2021. godinu planirana su 32 zaposlenika, a na 31. 12. 2021. godine bilo je zaposleno 19 djelatnika.

Sjedište Društva je u Mostaru, u Ulici Akademika Ivana Zovke br. 15.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od listopada 2021. do travnja 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Narodne novine Hercegovačko-neretvanske županije/kantona“, br. 05/05, 6/05 i 11/08;

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Društva s ciljem izražavanja mišljenja o financijskim izvješćima i usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima. Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dano je ukupno 15 preporuka.

Postupanje po pismu rukovodstvu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu uticati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije, obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je osam preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvješća o financijskoj reviziji, jedna je djelomično implementirana, a za tri preporuke nisu poduzete aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da je većina preporuka implementirana, čime je uprava pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³ i Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na temelju COSO modela.⁵

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Otežavajuća okolnost za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola je da zakoni o šumama nisu usvojeni na federalnoj niti županijskoj razini, što čini velik inherentni rizik da značajni propusti neće biti identificirani u funkcioniranju Društva u cjelini i u načinu poslovanja.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih unutarnjih akata.

³ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom (2017. godina), a detaljno razrađena Pravilnikom o radu (2019. godina) u sklopu kojega je organizacija i sistematizacija radnih mjesta. Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su: Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o internim procedurama u postupcima javnih nabava roba, usluga i radova, Pravilnik o postupku izravnog sporazuma, Pravilnik o korištenju službenih vozila, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o prodaji šumskih drvnih sortimenata i dr. Međutim, ovi akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sustav unutarnjih kontrola, što je dovelo do određenih propusta koji se odnose na sljedeće: nepostojanje šumskogospodarskih osnova, nepostojanje relevantnog pravnog dokumenta kojim bi se reguliralo pravo gospodarenja državnim šumama nadležnih institucija, trogodišnji plan poslovanja nije donesen, aktivnosti na ulaganjima u stalna sredstva su okončane, a sredstvo nije stavljeno u upotrebu, popis imovine nije izvršen u potpunosti sukladno zakonskim propisima i nisu poštovane odredbe Zakona o javnim nabavama.

Za nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola dane su preporuke i obrazloženja u ovom Izvješću.

Nisu sačinjeni interni akti za upravljanje rizikom, mapa procesa, strategija procjene rizika i registar rizika. Nije izvršena procjena, značajnost i stupanj rizika ni za jedan proces poslovanja.

Zbog navedenog Društvo nije uspostavilo odgovarajući sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Prema Zakonu, Društvo je odredilo koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu i sačinilo godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

Preporuka:

- ***donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola Društva.***

Shodno članku 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim poduzećima u Federaciji BiH,⁶ Društvo je obvezno objavljivati informacije o financijskom poslovanju putem Internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. Uvidom u dostupne informacije na Internet-stranici Društva utvrđeno je da nema objavljivane informacije o financijskom poslovanju, propisane Zakonom.

Preporuka:

- ***potrebno je da Društvo učini javno dostupnim informacije o svome poslovanju radi dostupnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.***

Organi Društva

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju. U članku 5. Zakona o javnim poduzećima u FBiH propisano je da organe upravljanja javnog poduzeća čine Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Uvidom u Statut Društva u članku 12. uočeno je da su organi upravljanja: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.

Skupštinu Društva čini Skupština Hercegovačko-neretvanske županije, a ovlasti člana Skupštine prenose se na punomoćnika Dragana Metera, kojeg je imenovao ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Tijekom 2021. godine održana je jedna sjednica Skupštine Društva.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

Nadzorni odbor sastoji se od pet članova imenovanih 1. 4. 2019. godine, a čine ga: Merima Maslo – predsjednica, i članice i članovi: Miljana Glamuzina, Vide Milanović, Selma Selimović i Goran Buhač. Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština Društva, a mandat im traje četiri godine. Tijekom 2021. godine održao je pet sjednica, na kojima su se razmatrali: plan poslovanja, planovi gospodarenja, izvješće Odbora za reviziju, usvajanje Izvješća o poslovanju za 2020. godinu, i dr.

Upravu Društva čini direktor Trpimir Jelić, imenovan 2. 12. 2019. godine Odlukom Nadzornog odbora na mandat od četiri godine (prvi put imenovan za direktora 2011. godine).

Odbor za reviziju sastoji se od predsjednika i dva člana: Marin Šimunović – predsjednik, Gordana Begić – članica i Mario Topić – član. Imenovan je Odlukom Skupštine Društva od 20. 5. 2019. godine na razdoblje od četiri godine. Odbor za reviziju je sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru izvještaje o svom radu. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su tijekom 2021. godine održane samo dvije sjednice (18. 2. i 19. 10. 2021. godine) na kojima se razmatrao Izvještaj o poslovanju za 2020. godinu i provedeni postupci javnih nabava. Poslovníkom o radu Odbora propisano je da Odbor poslove iz svoje nadležnosti, utvrđene Zakonom i Statutom, realizira kroz sjednice te putem izvršavanja svojih odluka, kao i kontrolom provođenja usvojenih odluka, i da se sjednice odbora održavaju po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Odbor za reviziju sačinio je u veljači 2022. godine Izvještaj vezan za financijska izvješća za 2021. godinu i dao mišljenje da su sastavljena sukladno zakonskoj i drugoj važećoj regulativi.

Preporuka:

- **usuglasiti Statut Društva sa Zakonom o javnim poduzećima u FBiH u dijelu koji se odnosi na organe upravljanja.**

Unutarnja revizija

Društvo nije u obvezi, prema članu 27. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, formirati Odjel za unutarnju reviziju.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Zakonodavni okvir iz oblasti šumarstva bio je reguliran Zakonom o šumama FBiH, koji se Odlukom Ustavnog suda u studenom 2009. godine prestao primjenjivati. Vlada FBiH je u prosincu 2009. godine donijela Uredbu o šumama koja se primjenjivala do 6. 12. 2011. godine, kad se također presudom Ustavnog suda prestala primjenjivati. Za upravljanje državnim šumama doneseni su zakoni na razini devet županija, **osim na prostoru Hercegovačko-neretvanske**. Županijskim zakonima je regulirano tko i pod kojim uvjetima može obavljati poslove gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem.

Društvo je imalo zaključen Ugovor o prijenosu poslova gospodarenja svim državnim šumama i šumskim zemljištem u administrativnim granicama Hercegovačko-neretvanske županije s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ za razdoblje od 31. 8. 2007. godine do 28. 2. 2008. godine. **Ugovor je istekao prije stavljanja izvan snage Zakona o šumama FBiH.** Na osnovu Uredbe o šumama Društvo zaključuje Ugovor s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 18. 8. 2010. godine, kojim se prenose poslovi gospodarenja nad svim državnim šumama i šumskim zemljištima u administrativnim granicama Hercegovačko-neretvanske županije Društvu. Ugovor se zaključio na razdoblje od tri godine, uz klauzulu da u slučaju izmjene Uredbe o šumama Ugovor prestaje važiti i prije isteka. Uredba je stavljena izvan snage 2011. godine, a samim tim je i ugovor između Društva i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva prestao važiti.

Nakon što je Vlada FBiH donijela odluke od 13. 2. 2014. godine i 18. 12. 2014. godine o produženju ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama između županijskih ministarstava nadležnih za poslove šumarstva sa županijskim šumskogospodarskim društvima, Društvo se u više navrata (tijekom 2014., 2015., 2016. i 2018. godine) obraćalo Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, Vladi Federacije BiH, te Predsjedniku Federacije BiH.

U odgovorima županijskog ministarstva navedeno je da „u vrijeme stavljanja Uredbe van snage županijsko ministarstvo nije bilo potpisnik ugovora sa Društvom, a ugovor koji je bio sklopljen istekao je 2008. godine, dok je još na snazi bio Zakon o šumama, tako da se on ne može produžiti, budući da je Odlukama Vlade propisano da se produže postojeći ugovori.“ Federalno ministarstvo je u svojim odgovorima isticalo da ono ne može potpisati ugovor s društvom jer je Odlukom Vlade data suglasnost nadležnim županijskim ministarstvima da produže razdoblje važenja važećih ugovora.

Šumskogospodarske osnove

Odlukom o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova (u daljnjem tekstu: ŠGO), koju je donijela Vlada FBiH, u članu I. stav 2) propisano je da se šumama na prostoru jednog šumskogospodarskog područja gospodari po odredbama šumskogospodarske osnove. Šumskogospodarska osnova je temeljni planski okvir za gazdovanje šumama na principu trajnosti proizvodnje i prihoda uz očuvanje i poboljšanje biodiverziteta u šumama i šumskom zemljištu i ostalih općekorisnih funkcija šuma. ŠGO se izrađuju za desetogodišnje razdoblje gazdovanja na razini šumskogospodarskog područja kao cjeline. **Šumskogospodarske osnove za državne šume donosi županijsko ministarstvo nadležno za poslove šumarstva, uz pribavljenu suglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Korisnik šuma financira izradu ŠGO-a za državne šume i odgovoran je za njenu blagovremenu izradu, uz nadzor nadležnog županijskog ministarstva.**

Odredbe šumskogospodarskih osnova su obvezne, a Društvo posluje bez donesenih ŠGO od dana osnivanja, iako su one bile propisane Odlukom o osnivanju ŠGD-a Hercegovačko-neretvanske županije, Statutom Društva i ugovorima o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama koji su potpisani u prethodnom razdoblju. Posljednje važeće ŠGO za područje Hercegovačko-neretvanske županije prestale su važiti 2000. godine.

Društvo obavlja djelatnost bez donesenih i usvojenih šumskogospodarskih osnova i projekata za izvođenje koji se donose na razdoblje od deset godina, iako su zahtijevane i bile obveza ugovorima iz 2007. i 2010. godine, kao i Odlukom o osnivanju, Statutom Društva i odlukama Vlade Federacije BiH o izradi, sadržaju i primjeni ŠGO-a.

Planovi gospodarenja

Tijekom 2021. godine Društvo je donijelo planove gospodarenja za Šumskogospodarsko područje „Srednje Neretvansko“ i Šumskogospodarsko područje „Šume na kršu“ za 2021. godinu. ŠGP „Srednje Neretvansko“, raspolaže ukupnim šumskim područjem od 69.961 ha (visoke šume, izdanačke šume i goleti), a ŠGP „Šume na kršu“ ukupnim šumskim područjem od 57.124 ha (izdanačke šume i goleti). Ovi podaci preuzeti su iz šumskogospodarskih osnova donesenih za razdoblje od 1986. do 2000. godine.

Planovi sadrže: izvršenje plana sječa, proizvodnje šumskih drvnih sortimenata i prihoda od drveta, plan šumskouzgojnih radova, plan integralne zaštite šuma i protupožarne zaštite šuma, te plan investicija i zapošljavanja.

Za područje „Srednje Neretvansko“ planirana je proizvodnja šumskih drvnih sortimenata od 24.200 m³ i prihoda po tom osnovu od 1.657.693 KM, te plan šumskouzgojnih radova u vrijednosti od 30.143 KM. Za šumsko područje „Šume na kršu“ planirani su šumskouzgojni radovi u vrijednosti od 12.000 KM i plan protupožarne zaštite šuma u vrijednosti od 24.040 KM. Planom gospodarenja za 2021. godinu i Planom javnih nabava Društvo je namjeravalo pokrenuti postupak donošenja ŠGO angažiranjem firme za izradu šumarskih osnova, ukoliko se osiguraju novčana sredstva. Budući da je planirana nabava investicija u ukupnom iznosu od 621.798 KM, Društvo je planiralo da u većem dijelu troška participiraju Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva HNŽ i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Budući da za nabavu nisu osigurana sredstva tijekom 2021. godine, prenesena je u Plan nabave za 2022. godinu. Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 18. 11. 2021. godine usvojio Izmjene i dopune Plana gospodarenja, radi smanjene realizacije u dijelu plana prihoda od drveta, planiranih nabava i dr., a nerealizirane aktivnosti će se prenijeti u plan gospodarenja za 2022. godinu.

Na planove gospodarenja suglasnost je dao Nadzorni odbor (28. 5. 2021. godine i 18. 11. 2021. godine), a nije županijsko ministarstvo na čijem području se nalaze šume, kako nalaže Odluka Vlade FBiH o izradi sadržaju i primjeni ŠGO-a. Zbog toga su Federalno ministarstvo i Federalno pravobraniteljstvo naložili Društvu prekid planiranih radova, sukladno donesenom Planu gospodarenja.

Naime, Društvo je 15. 6. 2021. godine resornom ministarstvu, Inspektoratu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, načelnicima općina Jablanica i Konjic, Gradu Mostaru, Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove poslalo planove gospodarenja i informaciju da namjerava početi s radovima sukladno planovima. Federalno ministarstvo je nakon primljene informacije uputilo Dopis od 24. 6. 2021. godine Nadzornom odboru u kojem navodi: „da je ovlast Nadzornog odbora da usvaja Plan poslovanja, ali ne i Plan gospodarenja državnim šumama, i da suglasnost na gospodarenjem državnim šumama daju isključivo ovlašteni državni organi, te se Plan gospodarenja za 2021. godinu usvojeni od Nadzornog odbora ne mogu smatrati valjanom osnovom za njihovu realizaciju. Ukoliko se krene sa realizacijom predviđenih radova planiranih planom, obzirom da se nema neophodne suglasnosti nadležnih državnih organa, smatrat će se da to djelovanje nije utemeljeno na Zakonu.“ Također, Federalno pravobraniteljstvo u svom Dopisu od 8. 7. 2021. godine, nakon prijema Zahtjeva Šumarstva „Srednje Neretvansko“ d.d. Mostar od 7. 7. 2021. godine, a prethodno od Općine Prozor-Rama od 24. 6. 2021. godine o započetim radnjama na sječi i sprečavanju sječe, nalaže Društvu da se odmah i bez odlaganja suzdrži od svake daljnje uzurpacije sječe, prodaje i neovlaštenog zaključivanja štetnih ugovora po imovinu i interese Države.

Međutim, Društvo je u 2021. godine nastavilo obavljati poslove gospodarenja šumama, sukladno donesenom Planu i bez ugovora ili drugog pravnog akta kojim bi se prenijele ovlasti za obavljanje poslova gospodarenja šumskim područjem.

Imajući u vidu da su Zakon o šumama FBiH i Uredba o šumama FBiH presudom Ustavnog suda stavljeni izvan snage 2009. godine, odnosno 2011. godine respektivno, te da na razini Hercegovačko-neretvanske županije nije donesen Zakon o šumama, a da istovremeno nije donesen propis ili drugi pravni akt kojim bi se prenijeli poslovi gospodarenja državnim šumama, Društvo obavlja poslove gospodarenja šumama bez odgovarajućeg pravnog akta. Također, Društvo nije sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ donijelo šumskogospodarske osnove koje su propisane Odlukom o osnivanju, Statutom Društva i Odlukom Vlade Federacije BiH o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova, na koje suglasnost treba dati Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, a koje predstavljaju temelj za gospodarenje šumama na prostoru jednog šumskogospodarskog područja, što je navedeno i u Pismu rukovodstvu od 9. 11. 2021. godine. Posljednje važeće šumskogospodarske osnove istekle su 2000. godine.

Tijekom 2021. godine poslovi gospodarenja šumama vršeni su na osnovu planova gospodarenja za ŠGP „Srednje Neretvansko“ i „Šume na kršu“, na koja je suglasnost dao Nadzorni odbor, a nije županijsko ministarstvo na čijem području se nalaze šume, uz suglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kako nalaže Odluka Vlade FBiH o izradi sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova.

Preporuke:

- *sječu drvnih sortimenata vršiti isključivo na osnovu usvojenih šumskogospodarskih osnova i planova gospodarenja nadležnih institucija, a ne na osnovu planova koje donosi Nadzorni odbor;*
- *donijeti šumskogospodarske osnove sukladno Odluci o izradi, sadržaju i primjeni šumskogospodarskih osnova i inicirati donošenje relevantnog pravnog dokumenta kojim bi se reguliralo pravo gospodarenja šumama.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANCIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Trogodišnji plan poslovanja nije sačinjen, što je obveza sukladno člancima 22. i 23. Zakona o javnim poduzećima u FBiH i članku 21. Statuta Društva.

U Društvu je sačinjen Plan poslovanja za 2021. godinu na koji je suglasnost dao Nadzorni odbor 28. 5. 2021. godine, a Skupština Društva 29. 6. 2021. godine.

Plan za 2021. godinu je urađen sa analizama trenutnog stanja i u finansijskom aspektu dan je pregled projekcije očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, plana zapošljavanja i projicirani finansijski rezultat, po osnovnim stavkama bez detaljnijih podataka o pojedinačnim projektima. Planom poslovanja nisu predviđeni izvori financiranja za kapitalne izdatke, prijedlog za korištenje i raspodjelu dobiti, kako nalaže član 23. Zakona o javnim poduzećima u FBiH.

Nakon obavljene predrevizije i utvrđenih značajnih odstupanja realiziranog u odnosu na Plan poslovanja, Društvu je dana preporuka u Pismu rukovodstvu od 9. 11. 2021. godine da se razmotre i izvrše potrebne izmjene Plana, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, sukladno članku 24. Zakona o javnim poduzećima.

U Društvu je donesen Rebalans plana poslovanja 7. 12. 2021. godine, na koji je suglasnost dao Nadzorni odbor 13. 12. 2021. godine, a Skupština Društva 21. 12. 2021. godine. Rebalansom plana planirani su ukupni prihodi od 1.151.040 KM. Smanjenje prihoda u odnosu na prvobitni Plan odnosi se na sječu i otpremu šumskih drvnih sortimenata zbog kašnjenja radova, a koji su počeli početkom srpnja 2021. godine. Rashodi planirani rebalansom plana iznose 883.099 KM, a manji su u odnosu na prvobitni Plan najvećim dijelom zbog nerealizacije izrade šumskogospodarskih osnova i drugih radova.

Planirani i ostvareni pokazatelji dani u tabeli:

Red. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Rebalans plana	Ostvareno u 2021. god.	KM	
						Indeks (6/5)	Indeks (6/3)
1	2	3	4		5	6	7
I	Prihodi	396.342	2.087.693	1.151.040	824.793	72	208
II	Rashodi	512.616	2.087.693	883.099	700.585	79	137
III	Dobit prije poreza (I-II)	(116.274)	0	267.941	124.208	46	106

Društvo je iskazalo ukupne prihode u iznosu od 824.793 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 428.451 KM. Razlog većih ukupnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu jeste ostvarenje prihoda od sječe drveta i prodaje drvnih sortimenata.

Ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 700.585 KM, te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 187.969 KM, najvećim dijelom radi evidentiranih troškova rezerviranja u iznosu od 141.583 KM po osnovu sudskih sporova pokrenutih protiv Društva.

Društvo je iskazalo dobit u iznosu od 124.208 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren gubitak od 116.274 KM.

Uprava Društva izvještava Nadzorni odbor putem mjesečnih i godišnjih izvještaja, a Skupštinu Društva najmanje jednom godišnje po izradi godišnjeg izvještaja o poslovanju, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj Odbora za reviziju i Nadzornog odbora.

Preporuka:

- **izraditi trogodišnji plan poslovanja, sukladno Statutu Društva i Zakonu o javnim poduzećima, te ga dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH.**

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja finansijska izvješća za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 12. 2. 2022. godine.

Izvješće o poslovanju za 2021. godinu Odbor za reviziju je razmatrao na sjednici od 18. 2. 2022. godine, a Nadzorni odbor 21. 2. 2022. godine. Skupština Društva nije razmatrala niti usvojila godišnja finansijska izvješća do okončanja revizije, samim tim Skupština Društva nije donijela ni Odluku o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, što je obveza sukladno Zakonu o javnim poduzećima i Statutu Društva.

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom razdoblju iskazana je kako slijedi:

	KM	
	1. 1.-31. 12. 2021.	1. 1.-31. 12. 2020.
PRIHODI	824.793	396.342
Poslovni prihodi	824.789	396.341
Prihodi od prodaje učinaka	574.150	0
Ostali poslovni prihodi	250.639	396.341
Financijski prihodi	4	1

Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama iz 2011. godine, koji je ažuriran u veljači 2022. godine. Društvo ostvaruje prihode prodajom gotovih proizvoda, tj. prodajom drvnih sortimenata. Prihodi od prodaje se priznaju: ako su na kupca preneseni svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima ili robom, ako Društvo ne zadržava stalno sudjelovanje u upravljanju do stupnja koji se može povezati s vlasništvom niti učinkovito kontrolira prodaju proizvoda ili robe, ako je iznos prihoda moguće pouzdano utvrditi, ako je vjerojatno da će se prodani proizvod ili roba naplatiti i ako je troškove koji su nastali ili koji će nastati u vezi s prodajom moguće pouzdano izmjeriti.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 824.793 KM i odnose se na prihode od prodaje učinaka (574.150 KM) i ostale poslovne prihode (250.639 KM).

Prihodi od prodaje učinaka, u ukupnom iznosu od 574.150 KM, odnose se na prihode od prodaje drvnih sortimenata na veliko (551.252 KM) i prihode od prodaje drvnih sortimenata na malo (22.898 KM).

Tijekom 2021. godine Društvo je poslovalo bez usvojenog pravilnika o prodaji šumskih drvnih sortimenata, a prodaja je vršena putem licitacija. Pravilnik je usvojen 9. 2. 2022. godine na osnovu preporuka Ureda za reviziju institucija u FBiH iz prethodne revizije za 2021. godinu. Sačinjen je na osnovu Odluke Vlade FBiH od 23. 7. 2009. godine o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH⁷ i njenim izmjenama i dopunama. Člankom 18. Pravilnika propisano je da se prodaja licitacijom mora objaviti tako da je dostupna svim potencijalnim kupcima, te da se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu koji se izdaje na teritoriji FBiH, na internet-stranici i na oglasnim pločama. **Međutim, Društvo tijekom 2021. godine, prilikom objavljivanja prodaje licitacijom, nije vršilo oglašavanje u najmanje jednom dnevnom listu koji se izdaje na teritoriji FBiH sukladno Odluci Vlade FBiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH.**

Preporuka:

- **oglašavanje prodaje putem licitacije vršiti shodno Pravilniku o prodaji šumskih drvnih sortimenata i Odluci Vlade FBiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH, s ciljem transparentnog načina prodaje.**

U razdoblju od 2011. do 2020. godine Društvo nije vršilo prodaju niti ostvarivalo prihode od prodaje drvnih sortimenata. U drugoj polovini 2021. godine Društvo je otpočelo prodaju drvnih sortimenata na osnovu usvojenog Plana gospodarenja za 2021. godinu, iako Zakon o šumama HNŽ nije usvojen, nisu donesene šumskogospodarske osnove Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Hercegovačko-neretvanske Županije, niti je Federalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva dalo suglasnost. Također, nije osiguran relevantan pravni akt ili ugovor nadležnih institucija kojim bi se prenijele ovlasti za obavljanje poslova gospodarenja državnim šumama.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 52/09, 25/10

Na osnovu Plana gospodarenja za 2021. godinu planirana je sječa krupnog drveta od 24.200 m³ (15.600 m³ četinjača i 8.600 m³ listača). **Prema statističkim izvješćima za 2021. godinu, Društvo je izvršilo ukupnu sječu 5.440 m³ (4.278 m³ četinjača i 1.162 m³ listača), te je realizacija 22,48% u odnosu na planiranu sječu.**

Nadzorni odbor Društva je 1. 12. 2020. godine donio Minimalni cjenik o prodaji roba i usluga za 2021. godinu broj 01-81/20, kojim su utvrđene vrste roba i usluga, cijene, kao i uvjeti prodaje u 2021. godini. Sukladno Cjeniku, pravo kupnje trupaca za rezanje, furnir i ljuštenje, namijenjenih daljoj preradi, imaju samo privredna društva registrirana za proizvođačku djelatnost, koja posjeduju odgovarajuća rješenja. Za ostale proizvode namijenjene daljoj preradi ili prodaji pravo kupnje imaju privredna društva registrirana za proizvodnju ili trgovinu drvnim sortimentima koja, uz kopiju rješenja iz sudskog registra i PDV identifikacijski broj, dostave i rješenje općinske službe za gospodarstvo o ispunjavanju minimalno tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti. Za isporuku sirovine i uvjete plaćanja iz cjenika potpisuje se Ugovor o prodaji, osim za kupce koji godišnje kupuju do 100 m³ ogrijevnog sortimenta. Maloprodaja se vrši slobodnom prodajom za potrebe lokalnog stanovništva za snabdijevanje ogrijevom.

Kao primjer navodimo minimalne cijene bez PDV-a na panju za sljedeće sortimente: jela/smrča (rezonans 480 KM/m³, furnirski trupci F 175 KM/m³, pilanski trupci: I klasa 115 KM/m³, II klasa 98 KM/m³, III klasa 80 KM/m³), bukva (furnirski trupci F 200 KM/m³, pilanski trupci I klasa 100 KM/m³, II klasa 83 KM/m³, III klasa 62 KM/m³), bor (furnirski trupci F 157 KM/m³, pilanski trupci I klasa 102 KM/m³, II klasa 82 KM/m³, III klasa 62 KM/m³).

Društvo je tijekom 2021. godine zaključilo ugovore i poslovalo sa ukupno šest kupaca i ostvarilo promete kako slijedi: „Artemida“ d.o.o. Čapljina (202.951 KM), „Petričević“ d.o.o. Prozor (135.604 KM), „Babić Commerce“ d.o.o. Prozor-Rama (125.042 KM), „Drums 3B“ d.o.o. Jajce (57.581 KM), „Kapčević“ d.o.o. Prozor-Rama (19.564 KM), i „Stolarija Zovko“ d.o.o. Široki Brijeg (10.510 KM).

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 250.639 KM. Vlada Hercegovačko-neretvanske županije na sjednici održanoj 16. 6. 2021. godine donijela je Odluku o odobravanju Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ prijenosa novčanih sredstava Društvu u iznosu od 250.000 KM, a sredstva iz Odluke su osigurana su u Budžetu Hercegovačko-neretvanske županije za 2021. godinu. Iznos od 250.000 KM Društvu je doznačen 23. 8. 2021. godine. Odlukom Vlade HNŽ nije utvrđena namjena, a sredstva su najvećim dijelom utrošena za: plaće i naknade plaća, naknade odborima, izdatke za sirovine, materijal, energiju i gorivo i sl.

7.1.2 Rashodi

Na 31. 12. 2021. godine iskazani su rashodi od 700.585 KM.

	KM	
	1. 1. – 31. 12. 2021.	1. 1. – 31. 12. 2020.
RASHODI	700.585	512.615
Poslovni rashodi	700.578	418.621
Materijalni troškovi	23.157	7.715
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	467.959	380.817
Troškovi proizvodnih usluga	38.264	27.796
Amortizacija	558	2.293
Troškovi rezerviranja	141.583	-
Nematerijalni troškovi	29.057	8.393
Financijski rashodi	7	85.601

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi čine najznačajniju stavku ukupnih rashoda u iznosu od 700.578 KM, a čine ih: troškovi plaća i drugih primanja zaposlenih od 467.959 KM, troškovi rezerviranja od 141.583 KM, troškovi proizvodnih usluga od 38.264 KM, nematerijalni troškovi od 29.057 KM, materijalni troškovi od 23.157 KM i trošak amortizacije u iznosu od 558 KM.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 23.157 KM, a čini ih najvećim dijelom utrošeni uredski materijal od 1.914 KM nabavljan od dobavljača „Antonio Commerce“ d.o.o. Mostar (na osnovu provedenog izravnog sporazuma), nabava ostalog materijala za uredske prostorije – laminat i podloga od 1.106 KM od dobavljača „Dekoram“ d.o.o. Bugojno (na osnovu izravnog sporazuma), utrošena električna energija od 1.747 KM i utrošeno gorivo u iznosu od 11.201 KM. Nabava goriva vrši se od četiri dobavljača: „Tioil“ d.o.o. Vitez, „Tadić-Co“ d.o.o. Prozor, „Oil AC“ d.o.o. Mostar i „Balić“ d.o.o. Jablanica, na osnovu provedenih izravnih sporazuma, što je šire pojašnjeno u točki 8. Javne nabave.

Društvo ima tri putnička vozila. Iako u 2021. godini nije bio donesen akt o pravilima upotrebe službenog vozila, čime bi bilo regulirano vođenje evidencije o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga, kako nalaže Pravilnik o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga,⁸ i način uspostavljanja kontrole nabave i potrošnje goriva, normativi i evidencija utroška goriva i maziva, redovni pregledi, kao i obveze vozača, vršila se kontrola utroška goriva i korištenja službenih automobila, te su se uredno popunjavali putni nalozi.

Za navedeno smo dali preporuku u Pismu rukovodstvu od 9. 11. 2021. godine. **Društvo je postupilo sukladno našoj preporuci i 11. 2. 2022. godine usvojilo Pravilnik o korištenju službenih vozila, kojim su regulirani uvjeti i način upotrebe putničkih vozila, vođenja evidencije putnih naloga, te utrošak goriva i maziva.**

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plaće i ostala lična primanja, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	467.959
Troškovi plaća i naknada plaća	357.514
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	56.604
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	53.841

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja na 31. 12. 2021. godine iskazani su u iznosu od 467.959 KM. Skupština Društva je 20. 12. 2019. godine usvojila Pravilnik o radu, nakon pribavljenog mišljenja Nadzornog odbora (od 2. 12. 2019. godine) i mišljenja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ i Organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta, koja je dio Pravilnika o radu, čime je definiran način obračuna plaće za zaposlenike.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada plaća za siječanj, kolovoz i prosinac 2021. godine. Kod obračuna i isplate plaća i naknada primjenjuje se Zakon o radu, Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH, Pravilnik o radu i ugovori o radu.

Osnovnu plaću zaposlenika čini koeficijent određene grupe složenosti u koju je razvrstano radno mjesto, pomnožen sa neto satnicom (član 144. Pravilnika o radu) i broja sati u mjesecu. Najnižu neto plaću čini umnožak najniže neto satnice i broja radnih sati za mjesec za koji se isplaćuje plaća. Sva radna mjesta razvrstana su u 10 grupa složenosti sa utvrđenim minimalnim koeficijentom u rasponu od 2,90 do 10,00 (član 148. Pravilnika). Osnovna plaća radnika se uvećava za svaku navršenu godinu ukupnog radnog staža za 0,6%. Neto satnica utvrđena je Odlukom direktora i iznosi 2,31 KM. Najveća isplaćena plaća u Društvu je za prosinac 2021. godine u iznosu od 2.378 KM (plaća direktora), a najmanja u iznosu od 810 KM (plaća otpremača), dok je prosječna plaća u Društvu bila 953 KM.

U Društvu tijekom 2021. godine nije bio donesen interni akt o vođenju evidencije o radnom vremenu. **Uvidom u evidencije o radnom vremenu ustanovili smo da one nisu bile uspostavljene sukladno Zakonu o radu i Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu, jer nisu sadržavale podatak o početku i završetku rada. Za navedeno smo dali preporuku u Pismu rukovodstvu od 9. 11. 2021. godine.**

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 28/06

Pravilnikom o radu (članovi 34. i 35.) utvrđeno je da puno radno vrijeme u Društvu traje 40 sati tjedno (počinje u 8 sati, a završava u 16 sati) i da zaposlenik ima pravo na odmor od 30 minuta u tijeku dnevnog rada, te da se odmor ne priznaje u redovno radno vrijeme. Ugovorima o radu sa zaposlenicima propisano je da je radno vrijeme od 8 do 16 sati, a pauza u vremenu od 10 do 10:30 sati. Prijave na obvezno osiguranje (obraci JS 3100) zaposlenih izvršene su sukladno Pravilniku o radu (fond radnih sati za puno radno vrijeme 8 sati dnevno, a 40 sedmično radno vrijeme). **Međutim, na temelju prezentirane dokumentacije za razdoblje I. – XII. 2021. godine nismo se uvjerali da je obračun i isplata plaća zaposlenicima vršena prema članku 44. točka (3) Zakona o radu, kojim je propisano da se odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme, niti su ugovori sklopljeni sa zaposlenicima usklađeni s Pravilnikom o radu i Zakonom o radu. Društvo je obvezno svoje akte kojima su uređena pitanja iz radnih odnosa uskladiti s odredbama Zakona o radu, te ih primjenjivati kod obračuna i isplate plaća zaposlenicima Društva.**

U Društvu je 9. 2. 2022. godine donesena Odluka o utvrđivanju novog radnog vremena, kojom je propisano da radno vrijeme počinje od 7:45 sati i traje do 16:15 sati, po kojoj pauza ne ulazi u radno vrijeme. Također je uvedena evidencija o radnicima i drugim licima angažiranim na radu sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije.

Preporuka:

- **akte kojima su uređena pitanja iz radnih odnosa i ugovore o radu uskladiti s odredbama Zakona o radu i Odlukom o utvrđivanju novog radnog vremena, te ih primjenjivati kod obračuna i isplate plaća zaposlenicima Društva.**

Mjesečna plaća direktora utvrđena Ugovorom jednaka je mjesečnoj neto plaći koju ostvaruje direktor Uprave za šumarstvo koja je u sastavu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Koeficijent utvrđen za direktora Uprave za šumarstvo HNŽ je 3,74, uz vrijednost boda 500,85, te se redovno usklađuje. Navedeni iznos neto plaće je osnovica za obračun plaće, poreza i doprinosa te ostalih davanja prema pozitivnim pravnim propisima.

Naknade troškova zaposlenih regulirane su Pravilnikom o radu i odlukama direktora o visini naknada.

Obračun toplog obroka vrši se na temelju broja efektivnih radnih dana, korigiranog za dane kada zaposlenik nije radio sukladno članku 99. Pravilnika o radu. Visina toplog obroka iznosi 1% prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u FBiH.

Naknada troškova prijevoza s posla i na posao utvrđena je Pravilnikom o radu i Odlukom direktora o naknadi troškova prijevoza radnika, sukladno Odluci o načinu obračuna troškova prijevoza za zaposlene korisnike proračuna HNŽ.

Naknada punomoćniku Skupštine Društva određena je Rješenjem o iznosu novčane naknade punomoćniku državnog kapitala u visini od jedne prosječne neto plaće isplaćene u Društvu u prethodna tri mjeseca, za svaku održanu sjednicu. Rješenje se donosi na osnovu članka 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH, kojim je propisan iznos naknade opunomoćeniku koji ima ovlaštenja za zastupanje na Skupštini ispred državnog kapitala u iznosu od jedne prosječne neto plaće isplaćene u prethodna tri mjeseca. Do okončanja prethodne revizije održana je jedna sjednica Skupštine Društva.

Naknade za rad predsjedniku, članovima Nadzornog odbora, predsjedniku i članovima Odbora za reviziju Društva određene su Odlukom Skupštine Društva u visini od: predsjedniku Nadzornog odbora 500 KM, članovima 400 KM, predsjedniku Odbora za reviziju u visini od 60% od iznosa naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima Odbora za reviziju u visini od 50% naknade članova Nadzornog odbora. Naknada Nadzornom odboru obračunava se i isplaćuje mjesečno, a Odboru za reviziju samo za mjesec u kojima su održane sjednice. Odluka je donesena na temelju Odluke o utvrđivanju maksimalne visine mjesečne novčane naknade za rad predsjednika, zamjenika predsjednika i članova upravnih vijeća ili nadzornih odbora u poduzećima s državnim kapitalom ustanovama i organizacijama u kojima je osnivač HNŽ (5. 6. 2012. godine), a koju je donijela Skupština sukladno pribavljenom mišljenju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 38.264 KM i najvećim dijelom se odnose na zakupnine nekretnina od 27.000 KM i usluge održavanja transportnih sredstava od 4.685 KM (Ugovor zaključen nakon provedenih izravnih sporazuma sa dobavljačima „Auto centar Babić“ i „Guma M“ d.o.o. Mostar).

Troškovi za zakupnine uredskih prostorija za potrebe Uprave Društva nastali su na osnovu dva ugovora: ugovor zaključen sa Ivanom Čuljkom na razdoblje od jedne godine, ukupne vrijednosti od 24.000 KM (mjesečno 2.000 KM) i ugovor potpisan sa Marinkom Nikolićem za najam prostora u Prozor-Rami na razdoblje od jedne godine, uz mjesečnu najamninu od 500 KM (ugovor od srpnja 2021. godine).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 558 KM. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, primjenom zakonski dozvoljenih amortizacijskih stopa, što je šire pojašnjeno u točki 7.2.1 Izvješća.

Troškovi rezerviranja

Troškovi rezerviranja iskazani su iznosu od 141.583 KM i odnose se na rezerviranja za sudske sporove sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, a po osnovu Odluke direktora po presudi Općinskog suda u Mostaru od 5. 3. 2021. godine, kojom je Društvo dužno na temelju razlike u plaći za 25 radnika isplatiti navedeni iznos (vrijednost spora 118.889 KM i kamate 22.694 KM), što je šire pojašnjeno u točki 9. Izvještaja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 29.057 KM, od kojih su najznačajniji: troškovi odvjetničkih usluga od 13.888 KM i troškovi poreza, naknada i taksi u iznosu od 4.336 KM.

Troškovi odvjetničkih usluga iskazani u iznosu od 13.888 KM odnose se na usluge Odvjetničkog ureda Zdravka Rajića u iznosu od 3.699 KM i odvjetnika Ivana Markića u iznosu od 10.189 KM, za usluge zastupanja na sudovima, sudjelovanja na ročištima, sastavljanje odgovora i žalbi vezanih za pokrenute sporove, a evidentiranih na osnovu isporučenih faktura tijekom 2021. godine. **Uvidom u dokumentaciju uvjerali smo se da za odvjetničke usluge Društvo nema sklopljene ugovore, niti je provelo nabavu usluga kako nalaže Pravilnik o postupku za dodjelu ugovora za usluge iz Aneksa II dio B i Zakona o javnim nabavama, što je šire pojašnjeno u točki 8. Javne nabave.**

7.1.3 Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2021. godinu iskazalo pozitivan financijski rezultat – neto dobit od 111.957 KM, dok je prethodne godine iskazan gubitak u iznosu od 116.274 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani financijski rezultat jer Društvo:

- nije izvršilo detaljnu analizu izvršenih ulaganja na materijalnim sredstvima u pripremi, s obzirom na značajan protok vremena, i na temelju toga izvršilo odgovarajuća knjiženja sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Zbog navedenog su materijalna sredstva u pripremi i odloženi prihod precijenjeni za 79.415 KM, a financijski rezultat i troškovi amortizacije podcijenjeni (točka 7.2.1 Izvješća).

Ističemo da je koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine bio 0,65, a prethodne godine 0,36. Navedeno ukazuje na to da Društvo nije u mogućnosti na 31. 12. 2021. godine tekućim sredstvima (152.624 KM) izmirivati tekuće obveze (233.890 KM). Iskazani rezultat poslovanja bio bi negativan i u 2021. godini u iznosu od 138.043 KM da Društvo nije primilo grant sredstva od Vlade HNŽ u iznosu od 250.000 KM.

Prijedlog direktora o raspodjeli dobiti dostavljen je Nadzornom odboru na razmatranje i donošenje konačnog prijedloga koji će biti upućen Skupštini Društva na konačno odlučivanje. Nadzorni odbor do okončanja revizije nije donio prijedlog odluke o raspodjeli dobiti za 2021. godinu.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilance iskazana je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA	91.467	86.995
Nematerijalna imovina	0	0
Nekretnine, postrojenja i oprema	84.193	79.721
Biološka sredstva	7.274	7.274

Nematerijalna sredstva su u potpunosti amortizirana (nabavna vrijednost 1.500 KM i ispravka vrijednosti 1.500 KM) i odnose se na računarski program – softver nabavljen 2011. godine.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u tabeli:

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati i namještaj	Transportna sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2021.	3.678	48.998	18.052	55.510	79.415	205.653
Direktna povećanja	0	1.277	3.753	0	0	5.030
Prijenos sa pripreme	0	0	0	0	0	0
Otuđenje i rashodovanje	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2021.	3.678	50.275	21.805	55.510	79.415	210.683
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2021.	3.372	48.998	18.052	55.510	0	125.932
Amortizacija	306	20	232	0	0	558
Otuđenje i rashodovanje	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2021.	3.678	49.018	18.284	55.510	0	126.490
Neto knjigovodstvena vrijednost						
na 1. 1. 2021.	306	0	0	0	79.415	79.721
na 31. 12. 2021.	0	1.257	3.521	0	79.415	84.193

Građevinski objekti odnose se na stovarište namijenjeno za lagerovanje drvene sječe, koje je tijekom tekuće godine u potpunosti amortizirano.

Postrojenja i oprema iskazani su u neto iznosu od 1.257 KM, a čine ih postrojenja za proizvodnju, računari, štampači i ostala oprema. Povećanje vrijednosti opreme u iznosu od 1.277 KM najvećim dijelom odnosi se na nabavu aparata za kopiranje u iznosu od 1.120 KM.

Alati i namještaj iskazani su u neto iznosu od 3.521 KM, a čine ih stolovi, ormari, fotelje, stolice te ostali kancelarijski namještaj. Povećanje vrijednosti alata i namještaja u iznosu od 3.753 KM odnosi se na nabavu kompjuterskih stolova, komoda, fotelja i polica.

Transportna sredstva su u potpunosti amortizirana, a čine ih tri službena putnička vozila, od kojih je jedno nabavljeno 2014. godine, dok su dva nabavljena 2011. godine.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 79.415 KM, a odnose se na ulaganja u 2011. godini u protupožarni šumski kamionski put Pavlići – Osojnica u općini Prozor-Rama. Glavni projekt izradio je Projektni zavod „Hercegovina“ sa p.o. Mostar u srpnju 2006. godine, a njegovu kontrolu izvršio je „Saraj Inženjering“ d.o.o. Sarajevo u aprilu 2007. godine. Društvo je u septembru 2011. godine potpisalo ugovor sa izvođačem radova „Babić-Comerce“ d.o.o. Prozor-Rama, po kojem je izvođač dostavio Okončanu situaciju 26. 9. 2011. godine u ugovorenom iznosu radova od 90.340 KM sa PDV-om (bez PDV-a 77.214 KM). Nadzor nad izvođenjem radova izvršio je „Plan“ d.o.o. Prozor-Rama 26. 10. 2011. godine. Prema Odluci Vlade HNŽ o usvajanju programa utroška sredstava utvrđenim proračunom HNŽ za 2011. godinu („Narodne novine HNŽ“, broj 4 od 8. 8. 2011. godine), za Društvo su namijenjena sredstva u ukupnom iznosu od 3.592.000 KM, od kojih je 600.000 KM za izgradnju protupožarnih puteva i nabavu protupožarne opreme. Društvo je na osnovu doniranih sredstava vršilo ulaganja u nabave stalnih sredstava.

Prema dostavljenoj dokumentaciji, aktivnosti na ulaganjima u protupožarni put okončane su u ranijem razdoblju, a sredstvo nije stavljeno u uporabu. Sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, Društvo je trebalo izvršiti detaljnu analizu ulaganja na materijalnim sredstvima u pripremi zbog značajnog protoka vremena, te na osnovu toga izvršiti odgovarajuća knjiženja. Zbog navedenog, materijalna sredstva u pripremi i odloženi prihod od donacija za izgradnju protupožarnog puta procijenjeni su za 79.415 KM, a finansijski rezultat i troškovi amortizacije podcijenjeni.

Društvo u dosadašnjem razdoblju nije na datum bilance vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u članku 28. definirano je da su subjekti od javnog interesa obvezni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvješće o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Preporuke:

- *potrebno je analizirati izvršena ulaganja koja su iskazana na materijalnim sredstvima u pripremi i na osnovu toga izvršiti odgovarajuća knjiženja, sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema;*
- *na datum bilance izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, s ciljem fer i istinite prezentacije finansijskih izvješća.*

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa do najviših godišnjih amortizacijskih stopa propisanih Zakonom o porezu na dobit, koje se priznaju kao trošak razdoblja. Pravilnikom o računovodstvu propisane su stope i vijek uporabe po strukturi sredstava koje Društvo primjenjuje.

Struktura sredstava, procijenjenog vijeka uporabe i amortizacijskih stopa daje se u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti – stovarište	10	10
Postrojenja i oprema	6,67	15
Računarska oprema	3	33,3
Transportna sredstva	6,67	15
Kancelarijska oprema	6,67	15

Biološka sredstva iskazana su u iznosu od 7.274 KM i odnose se na investicije u tijeku po Projektu pošumljavanja na objektu Makljen iz 2013. godine, kada je Društvo pokrenulo i izvršilo akciju pošumljavanja goleti i opožarenih šumskih površina na području općine Prozor-Rama. Izvršeno je zasađivanje ukupno 6.000 sadnica jasena (3.000 sadnica) i gorskog javora (3.000 sadnica), koje je realizirano u suradnji sa Ekološkom udrugom „Izvor“ Prozor-Rama, KUD „Hrvatska sloga“ Prozor i Košarkaškim klubom „Rama“ Prozor.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilance iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE	12.476	8.125
Sirovine i materijal	9.426	5.925
Alat i sitan inventar na zalihi	3.050	2.200
Alat i sitan inventar u uporabi	17.565	13.275
Ispravka vrijednosti sitnog inventara	(17.565)	(13.275)

Zalihe se početno vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvaća sve troškove nabave, konverzije (rad i opće troškove proizvodnje) i druge troškove koji su nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje, ali ne i tečajne razlike. Troškovi nabave evidentiraju se po stvarnim troškovima koji uključuju troškove kupnje (kupovna cijena, carina, porez koji se ne može odbiti, troškovi prijevoza i sl.), te ostale troškove koji nastaju pri dovođenju zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. U nabavnu vrijednost zaliha ne uključuje se: neuobičajena vrijednost otpadnog materijala i sličnih troškova, troškovi skladištenja osim u slučaju kada su dio proizvodnog procesa, administrativni opći troškovi o kojima ne ovisi dovođenje zaliha u sadašnje stanje i sadašnju lokaciju, te troškovi prodaje. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 9.426 KM i najvećim dijelom sastoje se od plastičnih pločica za šumarstvo (6.660 KM), te knjiga premjera drveta, doznaka stabala i panjeva šumskih šteta (1.333 KM), te ostalog (1.433 KM). Društvo je tijekom godine izvršilo nabavu plastičnih pločica za šumarstvo u iznosu od 4.500 KM.

Alat i sitan inventar iskazani su u iznosu od 3.050 KM i čine ih čekići za doznaku, prijem i otpremu, te ostala oprema za zaštitu osoba na radu.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilance je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	73.872	20.575
Transakcijski račun – domaća valuta	73.688	20.451
Blagajna	184	124

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva na računu kod poslovne banke i koja su na 31. 12. 2021. godine iznosila 73.872 KM. Transakcijski račun otvoren je kod „UniCredit“ banke. Ugovor s bankom potpisan je u ranijem razdoblju. Direktor Društva ovlašten je za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovne banke.

U Društvo postoji glavna blagajna i blagajna Prozor-Rama. Blagajničko poslovanje regulirano je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju (rujan 2015. godine), a evidentira se preko: naloga za naplatu, naloga za isplatu i dnevnika blagajničkog poslovanja. U blagajni se evidentiraju: naplate računa za usluge svojih osnovnih djelatnosti, novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. Visina blagajničkog maksimuma utvrđena je Odlukom direktora Društva u iznosu od 200 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Društvo gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, uplaćuje na transakcijski račun sukladno članku 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu⁹ i članku 8. Uredbe o uvjetima i plaćanju gotovim novcem.¹⁰

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance u financijskim izvješćima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	66.276	160.943
Kratkoročna potraživanja	61.578	160.000
Potraživanja od kupaca	61.454	0
Druga kratkoročna potraživanja	124	160.000
Potraživanja za PDV	1.643	943
Aktivna vremenska razgraničenja	3.055	0

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 61.454 KM i odnose se na kupce drvnih šumskih sortimenata, kako slijedi: „Artemida“ d.o.o. Čapljina (36.332 KM), „Babić-Commerce“ d.o.o. Prozor-Rama (27.583 KM) i „Stolarija Zovko“ d.o.o. Široki Brijeg (5.246 KM). Na 31. 12. 2021. godine dva kupca su u pretplati u ukupnom iznosu od 7.708 KM, i to: „Kapčević“ d.o.o. Prozor-Rama (606 KM) i „Petričević“ d.o.o. Prozor (7.102 KM), zbog čega su potraživanja i obveze za primljene avanse manje iskazane za navedeni iznos.

Društvo nema iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja niti ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca jer je otpočelo s prodajom drvnih sortimenata u drugoj polovini 2021. godine, te se u ukupna potraživanja na 31. 12. 2021. godine odnose na 2021. godinu.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.055 KM i odnose se na ostala kratkoročna razgraničenja, odnosno porez na dodatnu vrijednost po primljenim avansima za započete aktivnosti prodaje drvnih šumskih sortimenata.

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital prema sljedećoj strukturi: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	(211.060)	(323.017)
Temeljni kapital	2.200	2.200
Neraspoređena dobit ranijih godina	19.625	19.625
Neraspoređena dobit (gubitak) izvještajne godine	111.957	(116.274)
Gubitak ranijih godina	(344.842)	(228.568)

Temeljni kapital Društva iskazan je u iznosu od 2.200 KM i usuglašen je s upisanim kapitalom u sudski registar. Društvo je upisano u registar Općinskog suda u Mostaru pod brojem Tt-O-909/06 od 11. 1. 2007. godine i u 100% vlasništvu je Hercegovačko-neretvanske županije.

Neraspoređena dobit ranijih godina u iznosu od 19.625 KM odnosi se na ostvarenu dobit iz prethodnih godina.

Neraspoređena dobit izvještajne godine u iznosu od 111.957 KM odnosi se na ostvarenu dobit u tekućoj godini.

Gubitak ranijih godina iskazan je u iznosu od 344.842 KM, a Društvo je poslovalo s gubitkom tijekom 2007., 2009., 2012., 2015., 2017. i 2020. godine.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

Društvo je u finansijskim izvješćima na 31. 12. 2021. godine iskazalo gubitak ranijih godina koji je znatno veći od visine osnovnog kapitala prema kojem je, sukladno članku 8. Zakona o finansijskom poslovanju, kapital Društva neadekvatan. Uprava nije, shodno članku 9. Zakona, analizirala uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložila odgovarajuće mjere za ostvarenje adekvatnosti kapitala, niti ih je dostavila Nadzornom odboru na mišljenje.

Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine bio je 0,65, a prethodne godine 0,36, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele novčane obveze. Iskazani rezultat poslovanja bio bi negativan i u 2021. godini u iznosu od 138.043 KM da Društvo nije primilo grant sredstva od Vlade HNŽ u iznosu od 250.000 KM za 2021. godinu.

Društvo nije sukladno članku 65. Statuta formiralo fond rezervi.

Preporuke:

- *potrebno je poduzeti aktivnosti, sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju, u svrhu ostvarenja adekvatnosti kapitala;*
- *formirati fond rezervi sukladno Statutu Društva.*

7.2.4 Obveze

U finansijskim izvješćima na 31. 12. 2021. godine iskazane su obveze u iznosu od 455.151 KM.

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBVEZE	455.151	599.656
Dugoročna rezerviranja i razgraničenja	79.415	79.721
Kratkoročne obveze	233.890	519.746
Obveze iz poslovanja	100.619	47.204
Obveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	63.145	291.702
Druge obveze	42.396	180.840
Obveze za PDV	15.479	0
Obveze za porez na dobit	12.251	0
Pasivna vremenska razgraničenja	141.846	189

7.2.4.1 Dugoročna rezerviranja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja

Unaprijed naplaćeni i drugi odloženi prihodi iskazani su u iznosu od 79.721 KM, a odnose se na primljene donacije u Društvo za izgradnju protupožarnog puta Pavlići – Osojnica, Općina Prozor-Rama. Donacije su opisane u točki 7.2.1 Stalna sredstva, u kojoj je i dana preporuka.

7.2.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na 31. 12. 2021. godine iznose 233.890 KM, a najvećim dijelom odnose se na obveze iz poslovanja (100.619 KM), obveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih (63.145 KM), druge obveze (42.396 KM).

Obveze iz poslovanja odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji (53.893 KM) i primljene avanse i kaucije od kupaca (46.726 KM). Najveći dio iskazanih obveza prema dobavljačima u zemlji odnosi se na obveze od 48.000 KM prema fizičkim licima za zakupnine iz ranijeg razdoblja (za 2020. i 2021. godinu) i prema ostalim dobavljačima u iznosu od 5.893 KM (promet 72.503 KM).

Primljeni avansi od 21.028 KM čine avansne uplate od kupaca (garancija za dobro izvršenje radova po ugovorima) u visini od 20% ugovorene vrijednosti. Društvo na ime prodaje drvnih sortimenata vrši avansnu naplatu. Primljene uplate kaucija od 25.698 KM čine uplate jamstva od 5% od vrijednosti ponude za ozbiljnost prilikom sudjelovanja u predmetu licitacije.

Obveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih najvećim dijelom se odnose na obveze za prosinac 2021. godine od 48.239 KM.

Druge obveze najvećim dijelom čine one za naknade članovima odbora iskazane u iznosu od 33.794 KM, a odnose se na: obveze članovima Nadzornog odbora od 31.500 KM za razdoblje VII. – XII. 2020. godine (6.300 KM) i za razdoblje I. – XII. 2021. godine (25.200 KM), naknade članovima Odbora za reviziju za dvije sjednice od 1.400 KM i naknadu opunomoćeniku Skupštine Društva za održanu jednu sjednicu od 894 KM i pripadajuće poreze i doprinose.

Društvo je imalo evidentirane obveze po osnovu neisplaćenih plaća i pripadajućih poreza i doprinosa za 2020. godinu, koje su izmirene tijekom 2021. godine, kako slijedi: isplaćene su plaće za razdoblje V. – XII. mjeseca 2020. godine u iznosu od 124.377 KM, plaćen porez na dohodak za razdoblje IV. – XII. mjeseca 2020. godine u iznosu od 8.465 KM i doprinosi za razdoblje I. – XII. mjeseca 2020. godine u iznosu od 118.771 KM. Također su isplaćene naknade za topli obrok za razdoblje V. – XII. mjeseca 2020. godine u iznosu od 20.144 KM i naknade za prijevoz za isto razdoblje u iznosu od 2.646 KM. Obveze po osnovu naknada Nadzornom odboru isplaćene su za razdoblje od 1. 1. 2017. do 30. 6. 2020. godine u iznosu od 68.758 KM, naknade za Skupštinu od 2017. do 2021. u iznosu od 5.429 KM i Odboru za reviziju za razdoblje od 2019. do 2020. godine u iznosu od 2.100 KM.

7.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su iznosu od 141.583 KM i odnose se: rezerviranja za sudske sporove po osnovu Odluke direktora po presudi Općinskog suda u Mostaru (točke 7.1.2 i 9. Izvješća).

7.2.5 Popis sredstava i obveza

Odlukom direktora od 17. 11. 2021. godine formirana je tročlana Komisija za popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, materijala i sitnog inventara, gotovih proizvoda, kapitala te potraživanja i obveza na 31. 12. 2021. godine. Odlukom je utvrđen zadatak Komisije da obavi popis počevši od 31. 12. 2021. godine, a za obavljanje svih poslova vezano za popis, uključujući i izradu izvješća o izvršenom popisu i njihovo dostavljanje upravi određen je krajnji rok: 14. 1. 2022. godine. Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 28. 1. 2022. godine donio Odluku o usvajanju izvješća popisne komisije sa stanjem na 31. 12. 2021. godine.

Uvidom u izvješće o izvršenom popisu nismo stekli uvjerenje da je adekvatno izvršen popis biološke imovine evidentirane na investicijama u tijeku u iznosu od 7.274 KM koji se odnosi na 6.000 sadnica jasena i gorskog javora, kao ni popis investicija u tijeku koje se odnose na protupožarni šumski kamionski put Pavlići – Osojnica u općini Prozor-Rama u iznosu od 79.415 KM. Popisna komisija nije konstatirala da su ulaganja u protupožarni put, prema ugovoru sa izvođačem radova, okončana, te da sredstvo nije stavljeno u upotrebu.

Temeljem navedenog, ne možemo potvrditi da je popis obavljen u cijelosti, niti da je utvrđeno stvarno stanje sredstava, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***izvršiti potpuni popis sredstava i obveza i usuglasiti knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici od 1.167.241 KM i ukupne novčane isplate od 1.113.944 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tijek u iznosu od 53.297 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za privredna društva.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha, što je šire pojašnjeno u točki 7.2.3 Izvješća.

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Sukladno točki 25. MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća, uprava treba, pri sastavljanju finacijskih izvješća, procijeniti sposobnost subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu. Subjekt je dužan sastavljati finacijska izvješća na osnovu principa stalnosti poslovanja, osim ako uprava ne namjerava da likvidira subjekt ili da prestane poslovati, ili ako nema realnu alternativu osim da postupi tako. Kada je uprava, prilikom procjenjivanja, svjesna značajnih neizvjesnosti vezanih za događaje ili uvjete koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom periodu, subjekt je dužan da objavi svaku takvu neizvjesnost. Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH člankom 4. propisano je da su Pravna lica dužna da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finacijskim izvješćima vrše sukladno ovom zakonu, MRS i MSFI. Člankom 37. Zakona propisano je da finacijska izvješća moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finacijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Uprava pri sastavljanju finacijskih izvješća nije procijenila sposobnost Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i samim tim finacijska izvješća ne sadrže objavu značajnih neizvjesnosti sukladno točki 25 MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća.

Naime, revizijom su utvrđene okolnosti koje stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, koje se odnose na sljedeće: akumulirani gubitak ranijeg razdoblja iskazan je u iznosu od 211.060 KM, što prelazi osnovni kapital Društva za 208.860 KM. Kratkoročne obveze na 31. 12. 2021. godine iskazane su u iznosu od 233.890 KM, a tekuća imovina u iznosu od 152.624 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine bio 0,65, a prethodne godine 0,36. Navedeno ukazuje na to da Društvo nije u mogućnosti na 31. 12. 2021. godine tekućim sredstvima (152.624 KM) izmirivati tekuće obveze (233.890 KM). Iskazani rezultat poslovanja bio bi negativan i u 2021. godini u iznosu od 138.043 KM da Društvo nije primilo grant sredstva od Vlade HNŽ u iznosu od 250.000 KM. Osim navedenog, Društvo posluje u uvjetima bez donesenog Zakona o šumama, usvojenih šumskogospodarskih osnova i bez adekvatnog pravnog uporišta kojim bi se prenijele ovlasti za obavljanje poslova gospodarenja državnim šumama.

Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja finacijskih izvješća za 2021. godinu nije izvršila procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu sukladno MRS-u 1, niti je isto objavila u finacijskim izvješćima, zbog čega oni nisu sastavljeni sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i na osnovu izvršene procjene sačiniti bilješke uz finacijska izvješća sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.*

8. JAVNE NABAVE

U Društvu su tijekom 2021. godine bili na snazi Pravilnik o internim procedurama u postupku javnih nabava roba, usluga i radova u Javnom poduzeću ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ i Pravilnik o postupku izravnog sporazuma iz 2011. godine. S obzirom na to da je posljednji Zakon o javnim nabavama objavljen u svibnju 2014., postojeće pravilnike trebalo je ažurirati i uskladiti s njim, za što je dana

preporuka u Pismu rukovodstvu od 9. 11. 2021. godine. Društvo je postupilo po preporuci i usvojilo Pravilnik o internim procedurama u postupcima javnih nabava roba, usluga i radova i Pravilnik o postupku izravnog sporazuma 9. 2. 2022. godine.

Plan javnih nabava donesen je siječnju 2021. godine, sa izmjenama i dopunama od 13. 8. 2021. godine.

Planom je predviđeno provođenje nabava u ukupnom iznosu od 969.378 KM, od toga nabava robe u iznosu od 137.490 KM, radova 808.088 KM i usluga od 23.800 KM. Najznačajniji iznos u Planu su šumskogospodarske osnove od 621.798 KM, uz napomenu i obrazloženje da je zakon o šumama u proceduri, te će realizacija te nabave ovisiti o njegovom usvajanju i ukoliko se osiguraju potrebna sredstva.

Društvo je u 2021. godini provelo 16 direktnih sporazuma ukupne vrijednosti od 39.329 KM i pokrenut je konkurentski postupak za nabavu terenskog motornog vozila, koji je realiziran u 2022. godini u iznosu od 24.777 KM.

Društvo je u 2021. godini realiziralo samo 4% postupaka javnih nabava u odnosu na planirano, a da pri tome nije usuglasilo niti izvršilo izmjene plana za 2021. godinu za navedena odstupanja.

Plan javnih nabava je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabave koji je propisan Zakonom. Donošenjem financijskog plana za određenu godinu stvaraju se pretpostavke za donošenje plana javnih nabava. U planiranju javnih nabava ugovorni organi trebaju poći od definiranja potreba za narednu financijsku godinu uzimajući u obzir trogodišnje planove i jasno definirati predmet nabave, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u razdoblju za koje su i planirani, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavama.

Prema prezentiranim podacima, tijekom 2021. godine provedeno je i revidirano sljedeće:

Vrsta postupka	Vrijednost provedenih nabava		Uzorak revidiranih nabava	
Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda	1	24.778	1	24.778
Direktni sporazum	16	39.329	16	39.329
Ukupno	17	64.107	17	64.107

Kod provedenih izravnih sporazuma uočeno je da su izvršene četiri nabave istovrsne robe – goriva u iznosu od 15.691 KM za različita područja. Nabavu goriva ugovorili su dobavljači „Tioil“ d.o.o. Vitez (4.589 KM), „Tadić-Co“ d.o.o. Prozor (4.635 KM), „Oil AC“ d.o.o. Mostar (4.805 KM) i „Balić“ d.o.o. Jablanica (1.932 KM).

Ugovorni organ nije vodio računa kod nabave istovrsne robe da ne dijeli nabavu na više dijelova ako po svojoj suštini i prirodi predstavlja jedinstvenu nabavu, odnosno da provede postupak javne nabave koji bi bio transparentniji. Ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog člankom 15. stavak 6. Zakona o javnim nabavama.

Uvidom u fakture dobavljača i s njima povezane troškove uočili smo da za nabave odvojenih usluga Društvo nije provodilo postupke nabave, niti ih je planiralo Planom nabave, kako nalaže Zakon o javnim nabavama. Također, nisu, kako nalaže Pravilnik o direktnom sporazumu, zaključeni ugovori sa dva odvojenička ureda, iako su nabave iznad 1.000 KM.

Troškovi odvojeničkih usluga iskazani u iznosu od 13.888 KM odnose se na usluge Odvojeničkog ureda Zdravka Rajića u iznosu od 3.699 KM i odvojenika Ivana Markića u iznosu od 10.189 KM, za usluge zastupanja na sudovima, sudjelovanja na ročištima, sastavljanje odgovora i žalbi vezanih za pokrenute sporove, evidentiranih na osnovu isporučenih faktura tijekom 2021. godine.

Pravne usluge odnose se na usluge iz Aneksa II dio B, koji je dio Zakona o javnim nabavama i koje se dodjeljuju sukladno članku 8. Zakona i Pravilniku o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa

II dio B Zakona.¹¹ Uvidom u dokumentaciju uvjerali smo se da za odvjetničke usluge Društvo nema sklopljene ugovore, nije provedena nabava usluga kako nalaže Pravilnik, niti je planirana Planom nabave, kako nalaže Zakon o javnim nabavama i Pravilnik. Ugovorno tijelo u provođenju postupka nabave usluga iz Aneksa II dio B treba evidentirati sva postupanja u svrhu dokumentiranja načela transparentnosti. Naime, transparentnom objavom tehničke specifikacije, odnosno poziva za dostavu ponuda, koji sadrži elemente propisane Pravilnikom o postupku za dodjelu ugovora za usluge iz Aneksa II dio B Zakona, zadovoljava se princip transparentnosti i za dodjelu ugovora za spomenute usluge.

Društvo je u 2021. godini realiziralo samo 4% postupaka javnih nabava u odnosu na planirano, i nije usuglasilo i izvršilo izmjene plana za 2021. godinu za navedena odstupanja. Nabavu odvjetničkih usluga u iznosu od najmanje 13.888 KM Društvo nije provodilo sukladno Zakonu o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima. Također, provedeno je više postupaka srodnih nabava za gorivo u iznosu od 15.691 KM putem direktnih sporazuma, za koje je potrebno provesti drugi odgovarajući postupak.

Preporuka:

- ***osigurati pravovremeno pokretanje postupaka planiranih javnih nabava kako bi se vezali za razdoblje za koje je predviđena nabava, uz primjenu odgovarajućeg postupka za nabavu istovrsne robe i pravnih usluga, sukladno Zakonu o javnim nabavama i ostalim važećim propisima. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realiziranih javnih nabava blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabava.***

9. SUDSKI SPOROVİ

Prema prezentiranim podacima, protiv Društva su pokrenuta dva spora ukupne vrijednosti od 198.635 KM. Prvi se odnosi na tužbu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za projekte uređivanja površine i rekonstrukciju objekata s ciljem pokretanja rasadničke proizvodnje u rasadniku šumarije Čaplina iz 2007. godine, prema kojoj Društvo nije ispunilo ugovorenu obvezu pravdanja doznačenih sredstava do 30. 6. 2008. godine. Općinski sud u Sarajevu je donio presudu 5. 3. 2012. godine, kojom je Društvo dužno tužitelju platiti 79.746 KM sa zateznom kamatom počev od 28. 12. 2010. godine do isplate. Društvo je postiglo dogovor o plaćanju s Federalnim pravobraniteljstvom, te je tijekom 2021. godine isplaćen ukupan dug po glavnici.

Drugi spor koji se vodi protiv Društva odnosi se na tužbu 25 radnika za nezakonito umanjenu plaću za 20% u razdoblju od 1. 6. 2016. do 31. 12. 2018. godine. Presudom Općinskog suda u Mostaru od 5. 3. 2021. godine Društvo je dužno na ime razlike u plaći za 25 radnika isplatiti ukupan iznos vrijednosti spora od 118.889 KM i zatezne kamate po presudi od 10.805 KM (po procjeni 22.694 KM). Društvo je izjavilo žalbu na presudu, a sudski spor je u tijeku. Za njega je, sukladno preporuci Ureda za reviziju institucija u FBiH iz prethodne revizije za 2021. godinu, Društvo izvršilo procjenu ishoda po tužbi i rezerviranje shodno zahtjevima MRS-a 37 u ukupnom iznosu od 141.583 KM.

Prema prezentiranim podacima, Društvo je podnijelo 57 tužbi u iznosu od 32.572.076 KM, od kojih se najveći dio odnosi na dosuđene štete zbog šumske krađe u korist Društva po prijavama trećih lica. Najveća koja je pokrenuta odnosi se na tužbu Društva i Ministarstva privrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ (kao umješača na strani tužitelja) protiv Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva radi naknade štete za izgubljenu dobit u vrijednosti spora od 32.553.076 KM. Društvo je podnijelo podnesak Općinskom sudu u Sarajevu u listopadu 2020. godine za izmaklu korist za razdoblje od 1. 1. 2014. godine do 31. 12. 2019. godine. Na osnovu Zapisnika Općinskog suda u Sarajevu od 19. 1. 2021. godine, Društvo je preinačilo tužbu koja se odnosi na razdoblje od 1. 1. 2014. godine do 31. 12. 2021. godine, a sudski postupak je u tijeku.

¹¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 66/16

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu dostavljen je na komentar 26. 4. 2022. godine sukladno članku 15. Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Društvo u ostavljenom roku od 15 dana Uredu za reviziju nije dostavilo komentar na Nacrt izvješća.

**Koordinatorica rada u Sektoru za
financijsku reviziju javnih poduzeća**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Nina Šunjić – voditeljica tima

Edin Branković – član tima

V PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Naziv pravne osobe: JP ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	824.789	396.341
1	Prihodi od prodaje robe	-	-
2	Prihodi od prodaje učinaka	574.150	0
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	-	-
4	Ostali poslovni prihodi	250.639	396.341
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	700.578	427.014
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	23.157	7.715
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	467.959	380.817
4	Troškovi proizvodnih usluga	38.264	27.796
5	Amortizacija	558	2.293
6	Troškovi rezerviranja	141.583	0
7	Nematerijalni troškovi	29.057	8.393
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	124.211	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	30.673
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	4	1
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	-	-
2	Prihodi od kamata	4	1
3	Pozitivne kursne razlike	-	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali financijski prihodi	-	-
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	7	85.602
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	-	-
2	Rashodi kamata	7	3.178
3	Negativne kursne razlike	-	-
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali financijski rashodi	-	82.424
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	-	-
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	3	85.601
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	124.208	0
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	0	116.274
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	0	0
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	-	-
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	-	-
6	Viškovi	-	-
7	Naplaćena otpisana potraživanja	-	-
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	-
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	-	-
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	-	-
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	-	-
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	-	-
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	-	-

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	-	-
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	-	-
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	-	-
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	-	-
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	-	-
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	-	-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	-	-
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	-	-
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	124.208	0
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	116.274
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-
1**	Porezni rashodi razdoblja	12.251	0
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja	-	-
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	111.957	0
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	116.274
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA	-	-
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	-	-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-	-
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	111.957	0
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	116.274
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	-	-
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	-	-
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	-	-
		-	-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	111.957	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	116.274
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	111.957	(116.274)
	a) vlasnicima matice	111.957	(116.274)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	111.957	(116.274)
	a) vlasnicima matice	111.957	(116.274)
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	18	16
	- na bazi stanja krajem mjeseca	18	16

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 12. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Trpimir Jelić

Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine					
Naziv pravne osobe: JP ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ipravka vrijednosti	NETO (3-4)	
3	4	5	5	5	5
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	219.457	127.990	91.467	86.995
1	Nematerijalna sredstva	1.500	1.500	0	0
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	210.683	126.490	84.193	79.721
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	7.274	0	7.274	7.274
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	170.189	17.565	152.624	189.643
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	30.041	17.565	12.476	8.125
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i razgraničenja	140.148	0	140.148	181.518
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	211.060	0	211.060	323.018
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	600.706	145.555	455.151	599.656
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	600.706	145.555	455.151	599.656
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)				
1	Osnovni kapital			2.200	2.200
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacijske rezerve			0	0
6	Nerealizirani dobiti			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			131.581	19.624
9	Gubitak ranijih godina			133.781	21.824
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			79.415	79.721
	C) DUGOROČNE OBVEZE			0	0
	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)			233.890	519.746
1	Kratkoročne finansijske obveze			0	0
2	Obveze iz poslovanja			100.619	47.204
3	Obveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih			63.145	291.702
5	Druge obveze			42.396	180.840
6	Obveze za PDV			15.479	0
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine			0	0
8	Obveze za porez na dobit			12.251	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			141.846	189
	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			455.151	599.656
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva			0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)			455.151	599.656

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 12. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Trpimir Jelić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
(Direktna metoda)			
Naziv pravne osobe: JP ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar			
	Opis	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.166.610	327.144
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	756.120	0
2	Prilivi od premija, subvencija, donacija i sl.	410.000	326.794
3	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	490	350
II	Odljevi iz poslovnih aktivnosti	1.008.003	311.665
1	Odljevi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	86.930	17.797
2	Odljevi iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih	663.634	266.607
3	Odljevi iz osnova plaćenih kamata	79.746	26.829
4	Odljevi iz osnova poreza i drugih dažbina	100.155	432
5	Ostali odljevi iz poslovnih aktivnosti	77.538	0
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	158.607	15.479
IV	Neto odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti	0	0
	B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	631	1.517
1	Prilivi iz osnova kratkoročnih financijskih plasmana	0	0
2	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0
3	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0
4	Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	0	0
5	Prilivi iz ostalih dugoročnih financijskih plasmana	631	1.517
II	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	5.884	0
1	Odljevi iz osnova kratkoročnih financijskih plasmana	0	0
2	Odljevi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0
3	Odljevi iz osnova kupovine stalnih sredstava	5.884	0
III	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	1.517
IV	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti	5.253	0
	C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz financijskih aktivnosti	0	310
1	Prilivi gotovine iz financijskih aktivnosti	0	0
2	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	0	0
3	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	0	0
4	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	0	0
5	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	0	310
II	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti	100.057	1.961
2	Odljevi iz osnova dugoročnih kredita	0	0
3	Odljevi iz osnova kratkoročnih kredita	0	0
4	Odljevi iz osnova financijskog lizinga	0	0
5	Odljevi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	100.057	1.961
III	Neto priliv gotovine iz financijskih aktivnosti	0	0
IV	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti	100.057	1.651
	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	1.167.241	328.971
	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE	1.113.944	313.626
	F. NETO PRILIV GOTOVINE	53.297	15.345
	G. NETO ODLJEV GOTOVINE	0	0
	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja	20.575	5.230
	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0
	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0
	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja	73.872	20.575

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 12. 2. 2022. godine.

Ravnatelj
Trpimir Jelić

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2021. godine
Naziv pravne osobe: JP ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVIA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31.12.2019. god.	2.200	0	0	0	(208.944)	(206.744)	0	(206.744)
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31.12.2019, odnosno 1. 1.2020. god. (1 ± 2 ± 3)	2.200	0	0	0	(208.944)	(206.744)	0	(206.744)
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem fin. izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	(116.274)	(116.274)	0	(116.274)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici pov. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31.12.2020. godine, odnosno 1. 1.2021. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.200	0	0	0	(325.218)	(323.018)	0	(323.018)
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovno iskazano stanje na 31.12.2020, odnosno 1. 1.2021.god. (12 ± 13 ± 14)	2.200	0	0	0	(325.218)	(323.018)	0	(323.018)
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu fin. sr. raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem fin. izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	111.957	111.957	0	111.957
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	1	1	0	1
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici pov. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31.12.2021. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.200	0	0	0	(213.260)	(211.060)	0	(211.060)

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 12. 2. 2022. godine.

**Ravnatelj
Trpimir Jelić**